

бути розроблені матеріали для самостійної роботи іноземних студентів, які б були представлені на сайті (сайтах) кафедри. Нами для покращення самопідготовки іноземних студентів створені навчальні посібники для іноземних студентів (російською та англійською мовами) до кожного з трьох модулів дисципліни. Навчальні посібники включають теоретичний матеріал з предмету, тестові завдання з бази даних «Крок-1» і тестові завдання з багатьма варіантами відповідей. В мережі Інтернет можна знайти багато навчального матеріалу, але іноземним студентам важко орієнтуватися в інформаційному потоці.

Індуктум

Особливості освіти іноземних студентів визначаються закономірностями навчання студентів в мультикультурних групах та соціально-психологічною адаптацією до нових умов проживання та навчання нерідною мовою.

Література

- 1.Бреднева Н.А. Междисциплинарная интеграция в системе организации учебно-познавательной деятельности в вузе / Н.А. Бреднева // Педагогические науки. - 2008. - № 4 (32). - С. 112-115.
- 2.Батанина Н.А. Проблемы адаптации иностранных студентов и пути их решения / Батанина Н.А. // – Режим доступа: http://old.nsaem.ru/Science/Publications/Science_notes/Archive/2008/1/453.pdf.
3. Вичорек А. Проблемы обучения в мультикультурной среде – некоторые взгляды из Польши / А. Вичорек // Институт английского языка, Университет Силезии, Польша. - Режим доступа: anna.wieczorek @ pascza.onet.eu
- 4.Вербицкий А.А. Проблемы развития профессионального образования с позиций теории контекстного обучения / А.А. Вербицкий // Инициативы XXI века. - 2009. - № 1. - С. 37-40.
5. Князева Е.М. Особенности обучения иностранных студентов химии / Е.М. Князева, Л.Н. Курина // Педагогические науки. - 2010. - № 6. - С. 39-43.
- 6.Кашкан Г.В. Реализация межпредметных связей при обучении иностранных граждан / Г.В. Кашкан, Н.В. Провалова, Н.Б. Шахова // Современные проблемы науки и образования. – 2011. – № 6. - Режим доступа: www.science-education.ru/100-5073.
- 7.Проблемы адаптации зарубежных студентов : материалы П Всерос. науч. конф. Медико-биологические, культурологические и психолого-педагогические аспекты адаптации зарубежных студентов. Волгоград, 17-18 окт. 2001 г. / Волгоград: Перемена, 2001. - 189 с.
8. Рошупкина О.А. Актуальність навчання самостійної роботи іноземних студентів / О.А. Рошупкина // Науковий часопис НПДУ ім. М.П. Драгоманова, сер. Педагогічні науки: реалії та перспективи. - 2011. - Вип. 29. - С. 178-182.
- 9.Самостоятельная работа в медицинском вузе : сб. мат. науч.-метод. конф. Вол.ГМУ Волгоград, 28 апреля 2004 г. //: Вол.ГМУ, 2004. - 168 с.
- 10.Ямщикова О.А. Актуальные проблемы обучения иностранных студентов в России: физиологический и обучающий аспекты / Ямщикова О.А. // г. Томск. - Режим доступу до жур.: ISSN: 1726-7080

Реферати

ПРОБЛЕМЫ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ МЕДИЦИНСКОЙ БИОЛОГИИ В МУЛЬТИКУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Дубинин С.И., Пилюгин В.А., Ваценко А.В., Улановская-Циба Н.А.,
Рябушко Е.Б., Передерий Н.А., Овчаренко О.В.

Проанализированы некоторые проблемы обучения иностранных студентов в мультикультурных группах в условиях обучения на неродном языке. Считаем, что решение проблем обучения иностранных студентов и их успешная адаптация определяют различные факторы, в частности, квалификационный уровень преподавателей, методическое и информационное обеспечение учебного процесса и самоподготовки студентов (создание учебных пособий, базы тестовых заданий, электронных учебников), а также степень мотивации студентов к медицинскому образованию, уровень языковой и базовый уровень довузовской медико-биологической подготовки, что значительно влияет на успешную адаптацию к обучению. Таким образом, особенности обучения иностранных студентов определяются закономерностями, которые возникают в мультикультурных группах и социально-психологической адаптацией к новым условиям получения образования на неродном языке.

Ключевые слова: обучение, иностранные студенты, квалификация преподавателей, методическое и информационное обеспечение.

PROBLEMS OF MEDICAL BIOLOGY STUDYING BY THE STUDENTS IN A MULTICULTURAL SPACE

Dubinin S.I., Pilyugin V.O., Vatsenko A.V., Ulanovska-Tsyba N.A., Ryabushko O.B., Perederiy N.O., Ovcharenko O.V.

Some problems of the foreign students in multicultural groups in terms of studying by means of non-native language have analyzed. We consider that problems of foreign students teaching and their successful adaptation are determined by various factors, including: qualification of teachers, methodological and information providing of the training process, student's independent work (creating of the textbooks, tests database, electronic textbooks, etc.) and level of an object's motivation to the studying in Higher Medical Establishments, the level of language and basic level of preparatory faculty training, which largely determine the successful adaptation to the studying. Considering the situation, the features of the foreign student's studying in multicultural groups are determined by the regularities of teaching in terms of socio-psychological adaptation to the new living conditions and training.

Key words: training, foreign students, qualification of teachers, methodological and information providing.

УДК 376.68

Г.М. Дубинська, Т.І. Ковалів, О.М. Ілюмська, В.А. Полторанилов, І.І. Лимаренко, І.З. Баштан, В.А.
Боднар, Т.М. Котелевська, Н.О. Прийменко, І.М. Сизова

ВНІЗУ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ШЛЯХОМ ЇХ ЗАЛУЧЕННЯ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ

У статті розглядається досвід залучення студентів-іноземців до участі у волонтерському русі по профілактиці ВІЛ-інфекції та інших соціально-небезпечних інфекцій. Участь іноземних студентів у профілактических програмах, досвід виступу перед однолітками дозволяє поліпшити їх адаптацію в суспільстві, сформувати толерантне ставлення до пацієнтів, інфікованих соціально-небезпечними інфекціями, і тим самим покращує їх комунікативні компетенції.

Ключові слова: іноземні студенти, волонтерський рух.

В освіті лікаря першочергове значення відводиться медичним знанням. Однак лише інтеграція гуманітарної та природничо-наукової складових в загальну та професійну культуру кожного студента може служити стійкою внутрішньою основою для розуміння особистістю унікальності кожної людини, кожної культури. Формування

комунікативних компетенцій у студентів-іноземців, які навчаються в медичних вищих навчальних закладах є вкрай важливим і складним питанням, що обумовлено мовним бар'єром, релігіозними та культурними особливостями.

Рада Європи з питань гуманітаризації освіти визначила основні групи компетенцій, які нададуть молодому поколінню шанс на успіх у подальшому житті. Серед них особливе місце займають моральні компетенції, які пов'язані із готовністю в умовах багатокультурного суспільства дотримуватися моральних норм взаємовідносин з іншими людьми (виявлення толерантного ставлення до представників інших національностей, їх народних традицій, релігійних віросповідувань, а також носійства збудників особливо-небезпечних інфекцій, зокрема ВІЛ)[1,2,4].

В останній час все більше значення в суспільстві набувають проблеми поширення наркоманії та соціально-небезпечних інфекцій, які є не лише медичними, скільки соціальними або поведінковими. Вони потребують загальносуспільного реагування і створення ефективної профілактичної бази для формування сталої “безпечної поведінки” молоді. Зважаючи на недостатність досвіду й необхідних знань про можливу небезпеку ризикованої поведінки для здоров'я, молоді люди не завжди можуть запобігти негативних наслідків (формування наркозалежності; зараження інфекціями, що передаються при статевих контактах і парентеральному введенні наркотиків) для себе і своїх близьких. Молодь має власне розуміння таких понять, як ризик, безпечна й ризикана поведінка. Її погляди формуються під впливом оточення, телебачення та інших інформаційних джерел [2,3]. Під «безпечною поведінкою» в теперішній час розуміють поведінку людини, яка відображає її відповідальне ставлення до свого життя, вчинків і дій. Безпечна поведінка – це також розуміння негативного впливу наркотиків і алкоголью на організм людини, і, відповідно, формування стереотипу «здорового способу життя».

У всьому світі однією із основних складових сучасної державної політики щодо зупинення епідемії наркоманії, ВІЛ/СНІДу та інших соціально-небезпечних інфекцій є створення повноцінної системи первинної профілактики, яка б працювала, починаючи з молодших класів школи і супроводжувала дітей і молодь на всіх етапах навчання. Така профілактична система повинна бути постійно спрямована на проведення інформаційно-цільових кампаній, тренінгів, семінарів, тематичних конференцій тощо. Головна мета, на яку працюють сьогодні країні програми соціально-небезпечних інфекцій - це психологічне благополуччя особистості, уміння справлятися із труднощами сучасного життя.

У ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» постійно набувається власний досвід впровадження первинних профілактичних програм щодо наркоманії, ВІЛ/СНІДу та інших соціально-небезпечних інфекцій серед студентської молоді. Студенти-медики мають певні переваги в порівнянні зі студентами інших навчальних закладів, так як всебічно вивчають проблеми наркоманії, ВІЛ-інфекції та їх негативного впливу на організм людини під час навчального процесу. Однак в позаудиторний час вони залишаються звичайною молоддю, якій притаманні поведінкові проблеми. Крім того, під час навчання в студентів формується упереджене ставлення до ВІЛ-інфікованих осіб, що пов'язано в першу чергу із існуючою загрозою інфікування медичних працівників ВІЛ під час їх професійної діяльності.

За даними результатів анкетування, студенти академії демонструють високий рівень знань щодо шляхів передачі ВІЛ-інфекції, заходів її профілактики. Однак викликає хвилювання упереджене ставлення переважної більшості майбутніх лікарів до ВІЛ-позитивних осіб. Так, наприклад, 48% опитаних вважають, що ВІЛ-інфіковані діти повинні бути відсторонені від суспільного життя та не можуть відвідувати загальноосвітні школи, незважаючи на те, що в світі не зареєстровано жодного випадку інфікування ВІЛ дитини від дитини під час спілкування. 20% студентів відмітили, що припинять спілкування з другом, якщо дізнаються, що він є ВІЛ-інфікованим. Серед студентів-іноземців, особливо тих, які сповідують іслам, упереджене ставлення до ВІЛ-інфікованих осіб спостерігається майже стовідсотково, що пояснюється особливостями їх релігійного та культурного виховання. Такі факти викликають певне занепокоєння, тому що йдеться про формування упередженого ставлення до ВІЛ-інфікованих осіб у майбутніх лікарів, які повинні надавати допомогу кожному пацієнту, незалежно від його статусу.

З метою впровадження первинних програм профілактики наркоманії та соціально-небезпечних інфекцій серед студентської молоді в академії проводиться активна співпраця з органами охорони здоров'я, урядовими, громадськими та міжнародними організаціями. В нашому навчальному закладі широко проводиться інформаційно-освітня робота, спрямована на профілактику поширення ВІЛ/СНІДу та наркоманії серед студентської молоді в рамках програми Міністерства освіти та науки України «Сприяння просвітницькій роботі «рівний-рівному» серед молоді України щодо здорового способу життя». За участі співробітників кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією та громадських організацій, які працюють в напрямку профілактики соціально-небезпечних інфекцій, для студентів організований тренінг-курс метою покращення комунікативних якостей студентів, розвитку вміння виступати перед великими аудиторіями. Основна мета тренінг-курсу – підготовка волонтерів, які зможуть вільно виступати перед аудиторіями школярів та студентів із інтерактивними бесідами щодо профілактики ВІЛ-інфекції та інших соціально-небезпечних інфекцій. На першому етапі в учасників тренінгів формується свідома особиста позиція щодо переваг здорового способу життя. Студенти з'ясовують межі ризикованої поведінки щодо інфікування ВІЛ і формують погляд на ВІЛ-інфекцію та інші соціально-небезпечні інфекції, як на захворювання, обумовлені поведінковими ускладненнями. При формуванні груп акцент надається переважно студентам, які мешкають в гуртожитках, без нагляду батьків. Особливе значення надається залученню до тренінгових груп студентів-іноземців. В подальшому учасники тренінгу ознайомлюються також з методиками просвітницької роботи щодо формування здорового способу життя та розвивають навички конструктивної взаємодії з підлітками та молоддю, усвідомлюють роль волонтерів в профілактиці наркоманії, ВІЛ/СНІДу та інших соціально-небезпечних інфекцій у молодіжному середовищі. Студенти за допомогою психологів і співробітників громадських організацій визначають причини залучення молоді до вживання психоактивних речовин.

Підготовлені волонтери активно залучаються до впровадження профілактичних програм, зокрема проводять інтерактивні співбесіди з великими аудиторіями студентів (100-150 чол.) та школярів, під час яких розглядаються

основні міфи та факти про соціально-небезпечні інфекції, обговорюються взаємозв'язки між вживанням психоактивних речовин, незахищеними статевими стосунками та ризиком інфікування. Пильна увага під час інтерактивних бесід з молоддю приділяється руйнуванню стереотипів щодо негативного ставлення до людей, які живуть з ВІЛ.

Кінцевою метою програми ми вважаємо формування в учасників свідомої особистої позиції щодо переваг здорового способу життя та підготовку тренерів з числа студентів-волонтерів. Підготовлені волонтери здатні самостійно проводити тренінги за програмою “рівний-рівному” серед студентів і учнівської молоді. Такий підхід зарекомендував себе в багатьох країнах світу. Доведено, що інформація, донесена однолітками, сприймається молоддю більш ефективно, ніж від дорослих. Крім того, важливим надбанням впровадження профілактичних програм серед молоді в медичному навчальному закладі ми вважаємо тісну співпрацю з громадськими, неурядовими організаціями, які проводять роботу з наркозалежними і ВІЛ-інфікованими особами. Це дозволяє сформувати у майбутніх лікарів, в тому числі іноземців, об'єктивний погляд на проблеми соціально-небезпечних інфекцій та толерантне ставлення до людей. Протягом трьох років залучення іноземних студентів до волонтерського руху в рамках профілактичних програм виявляється формування в них активної життєвої позиції, покращується адаптація в суспільстві.

Висновок

Залучення іноземних студентів до участі у волонтерському русі сприяє розвитку їх толерантного ставлення до різних верств населення, зокрема інфікованих ВІЛ та іншими соціально-небезпечними інфекціями, а також покращує їх комунікативні якості та адаптацію в іншомовному суспільстві.

Література

1. Власенко Л.В. Актуальні проблеми формування комунікативної компетентності студентів / Л.В. Власенко/ матеріали міжнародної наук. конф. «Міфологічний простір і час у сучасній культурі» 12-13 грудня 2003 – С. 4-5.
2. Овчарук О. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти / О. Овчарук //Стратегія реформування освіти в Україні : Рекомендації з освітньої політики. – К. : «К.І.С.», 2003. – С. 57-81.
3. Офіційний сайт UNAIDS [Електронний ресурс]: <http://www.unaids.org/en/default.asp>.
4. Щербінська А.М. Медичні аспекти проблеми ВІЛ/СНІДу в Україні / А.М. Щербінська // Мистецтво лікування.— 2006.— № 2.— С. 26-30.

Реферати

РАЗВИТИЕ КОММУНИКАТИВНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ У СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ ПУТЕМ ИХ ПРИВЛЕЧЕНИЯ К ВОЛОНТЕРСКОМУ ДВИЖЕНИЮ

Дубинская Г.М., Коваль Т.И., Изюмская О.М., Полторапавлов В.А.,
Лимаренко Н.П., Баштан Н.З., Боднар В.А., Котелевская Т.М.,
Приименко Н.О., Сизова Л.М.

В статье рассматривается опыт привлечения студентов-иностранных к участию в волонтерском движении по профилактике ВИЧ-инфекции и других социально-опасных инфекций. Участие иностранных студентов в профилактических программах, опыт выступления перед сверстниками позволяет улучшить их адаптацию в обществе, сформировать толерантное отношение к пациентам, инфицированным социально-опасными инфекциями, и тем самым улучшает их коммуникативные компетенции.

Ключевые слова: иностранные студенты, волонтерское движение.

УДК 61+376.68+378.147

М.А. Дубиненко, М.М. Иогансен, М.А. Дубиненко, И.И. Третник, Г.В. Малик
ВГУЗ Украины «Украинская медицинская стоматологическая академия», г. Полтава

ВОЗМОЖНОСТИ УСПЕШНОГО ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ НА КЛИНИЧЕСКИХ КАФЕДРАХ АКАДЕМИИ

Украинская медицинская стоматологическая академия, расположенная в городе Полтава, является ведущим высшим учебным заведением стоматологического профиля Украины с присвоением ей почетного звания “Лідер сучасної освіти”. Доказано, что умственная трудоспособность человека может улучшаться при правильной организации жизни и тренировки организма. Установлено, что современная организация обучения иностранных студентов в академии позволяют готовить образованных, культурных, любящих медицину личностей для самостоятельной врачебной практики.

Ключевые слова: иностранные студенты, академия, врачи.

Украинская медицинская стоматологическая академия (в прошлом Харьковский, Полтавский медицинский стоматологический институт) относится к старым высшим учебным заведениям Украины, отметившим в 2012 году свое девяностолетие. Она является ведущим стоматологическим ВУЗом Украины, имеет существенные достижения в развитии науки и подготовки кадров по специальности «Стоматология», «Лечебное дело» и «Педиатрия». Академия имеет четыре факультета, медицинский колледж, научно - исследовательский институт, специализированный ученый совет по защите кандидатских и докторских диссертаций, академическую стоматологическую поликлинику. Сформирован мощный кадровый потенциал: на 49 кафедрах работают 83 доктора медицинских наук, среди которых 80 профессоров; 358 кандидатов медицинских наук, с ученым званием «доцент», 173 преподавателя. Среди профессорско-

DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE COMPETENCES IN FOREIGN STUDENTS THROUGH THEIR INVOLVEMENT IN VOLUNTEERING

Dubynska G.M., Koval T.I., Izumyska O.M., Poltorapavlov V.A., Limarenko N.P., Bashtan N.Z., Bodnar V.A., Kotelevska T.M., Priymenko N.O., Sizova L.M.

The article examines the experience of attracting foreign students to participate in volunteering for the prevention of HIV and other socially dangerous diseases. The participation of foreign students in prevention programs, the experience of speaking in front of peers can improve their adaptation to society, and a tolerant attitude to patients infected with the social and dangerous infections, thus improving their communicative competence.

Key words: foreign students, volunteering.